

УДК 140.8 (477)

ГРИГОРІЙ СКОВОРОДА – ВИЗНАЧНИЙ ПРЕДСТАВНИК УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ЕПОХИ ПРОСВІТНИЦТВА

Студ. Т. Гаврильєва, гр. БДІ-2-17

Науковий керівник доц. Ф.М. Проданюк

Київський національний університет технології та дизайну

Мета і завдання. Метою наукової роботи є – спроба розкрити філософську, поетичну, музичну, педагогічну та історичну творчість Г. Сковороди, її вплив на поширення на території України ідей Просвітництва.

Завдання наукової роботи: дослідити вплив на формування світогляду Григорія Сковороди мислителів минулого та викладачів Києво-Могилянської Академії; проаналізувати його погляди щодо впливу на створення ідеального суспільства окремої людини через її мораль, самовдосконалення та творчу працю, розглянути особистість Г. Сковороди як відомого вченого та педагога.

Об'єкт дослідження - філософська, поетична, музична, педагогічна та історична творчість Г. Сковороди.

Предмет дослідження – філософські погляди Г. Сковороди.

Методи та засоби дослідження. В науковій роботі використано порівняльно-історичний, структурно-функціональний, системний, семіотичний методи.

Наукова новизна отриманих результатів дослідження. В роботі узагальнено стан наукового аналізу останніх досліджень і публікацій, присвячених філософським, культурологічним, педагогічним, літературознавчим аспектам творчості Г. С. Сковороди.

Практичне значення. Матеріали роботи можна використовувати під час підготовки до лекцій та семінарських занять з навчальних дисциплін «Українська та зарубіжна культура» та «Філософія, політологія та соціологія».

Результати дослідження. Творчість Г. Сковороди досліджували в своїх працях Д. Багалій, Н. Іванова, Г. Ільїн, Н. Кабусь, М. Кашуба, П. Кононенко, О. Мишанич, С. Новосад, І. Пільчук, О. Попова, Л. Ушкалов, Д. Чижевський, В. Шевчук, Л. Штефан, М. Яворський та багато інших вчених. Значний вплив на формування філософських поглядів Г. Сковороди мали мислителі античності, вчені доби Ренесансу та Нового часу: Демокрит, Аристотель, Епікур, Джордано Бруно, М. Ломоносов та відомі філософи-матеріалісти XVII – XVIII ст. Особливий вплив мало також навчання в Києво-Могилянській Академії та література XVII – XVIII ст. Важливим чинником слід вважати й спосіб життя Г. Сковороди та оточуючий його світ. Образ життя, яке він вів повністю співпадав з його особистими філософськими поглядами.

Висновки. Г. Сковорода намагався розкрити трагічні суперечності вічних проблем: життя і смерті, добра і зла. У своєму ставленні до світу він опирався на осмислення гуманістичної сутності суперечностей людини і світу та існуючі протиріччя у самій людині. Його творчість – це перлина барокової української літератури. Вчений критикував релігійні догмати та схоластичні постулати християнської церкви.

Гуманістичні та просвітницькі ідеї в творчості Г. Сковороди мали значний вплив на розвиток суспільно-політичної думки України. Його ж поетична спадщина заклала підвалини для майбутнього становлення класичної української літератури.

Ключові слова: Григорій Сковорода, вчений, культура, філософські погляди.

ЛІТЕРАТУРА

1. Багалій Д. Український мандрівний філософ Григорій Сковорода. – 2-ге вид. випр. - К.: Обрій, 1992. – 472 с.
2. Чижевський Д. Філософія Г.С. Сковороди. – Харків, 2004. – 272 с.